

‘Hier wordt niet naar je etiketje gekeken’

Cross Culture Nieuwegein, een soort familie, in een vreemd land

Aan Jean-Francois, een energieke Afrikaan kun je een welkomstwoord wel overlaten. ‘Wie is er vandaag voor het eerst?’ Met zijn microfoon loopt hij langs de rijen. ‘Is er iemand jarig geweest? Binnenkort jarig?’ Cross Culture Nieuwegein is ook saamhorigheid en gezelligheid, zal hij later uitleggen. Met overgave zetten de vijftig aanwezigen een lied in: ‘Kom, als je honger hebt of dorst / Hier kun je eten, deel met ons / Kom met je tranen en je pijn. Hier is het goed, hier mag je zijn / Met open armen word je ontvangen / Welkom in Gods huis....’

Tegen 13.00 uur druppelen de eerste gasten binnen. De meesten hebben een dampende pan of ovenschaal bij zich. Met het aantal bezoekers groeit de keuze aan gerechten. Vertrouwde kerkgangers begroeten elkaar met een omhelzing. ‘We zijn een soort familie’, zegt Marianne. Ze heeft een Rooms-katholieke achtergrond en begeleidt wekelijks in het buurthuis een gesprekskring voor vluchtelingen. ‘Eén van de deelnemers, een moslima, had ik al een tijdje gemist. Toen ik

Vertrouwde kerkgangers begroeten elkaar met een omhelzing. ‘We zijn een soort familie’.

haar tegenkwam, vertelde ze dat ze op diezelfde ochtend in de week naar de Alphacursus ging, bij Dirk (de Bree, predikant, red). En zo ben ook ik hier terecht gekomen.’

De kinderen laten hun speelgoed voor wat het is. De kerkruimte is in een mum van tijd verbouwd tot eetzaal. Er wordt ruim tijd genomen voor de maaltijd. ‘Als je met een somber gezicht naar de hemel wilt, moet je een andere kerk zoeken’, zegt Hossein, een olijke Iraniër. Hij laat zijn bordje saté koud worden om uit te leggen dat hij als ex-moslim na zijn bekering regelmatig op het punt heeft gestaan om ‘te knappen met het christendom’. Hij prijst zich gelukkig dat hij Cross Culture Nieuwegein heeft gevonden. ‘Hier zijn we gastvrij, hier wordt niet naar je etiketje gekeken. Je mag komen zoals je bent, ongeacht je afkomst, je geloof, je status. Als deze kerk niet bestond zou ik hem hebben kunnen uitvinden.’

Laatst was er een Marokkaanse moslima te gast, die goed djembé kon spelen. Ze speelde mee terwijl wij onze lofliederen zongen. Mooi toch?’

Regeltjes

Hossein was in zijn jonge jaren een sjiiitische moslim, hij is opgeleid als elektricien en heeft zich net laten omscholen tot buschauffeur. ‘Sommige moslims krijgen dromen, visioenen. Ik heb

het christelijk geloof leren kennen via de boeken. Ik heb gestudeerd, gezocht bij het jodendom, bij de Jehova's Getuigen, bij Rooms-katholieken.' Dertien jaar geleden kwam hij tot geloof. Via mijn vrouw maakte ik kennis met wat jullie een "zwarte-kousenkerk" noemen. Maar ik heb helemaal niets met regeltjes die door mensen zijn gemaakt. Ik volg Jezus en ik kan zelf Bijbellezen.' Zijn vrouw zit even verderop te praten, met hun dochtertje op schoot. Het kind is vorig jaar gedoopt.

Als bezoeker van het eerste uur heeft Hossein Cross Culture Nieuwegein langzaam maar zeker zien uitgroeien. 'Er is meer structuur, het is beter georganiseerd. Het zou mooi zijn als er nog veel meer mensen kwamen. Als de ruimte hier te klein wordt, vinden we binnen twee dagen iets anders, maak je geen zorgen. Ik hoop dat er zoveel mensen komen, dat we geen rust zullen kennen.' Cornelis van Dis, die ook een vorkje meeprikt, zou het zo beamen, al heeft hij als diaken nu al heel wat werk aan de bezoekers. Veel bezoekers hebben het niet breed.

Eenzaamheid

Aan een tafeltje naast Hossein zit een Joodse vrouw, Petri, met spierwit haar. Haar ex, van Surinaamse komaf, is er vandaag ook. 'Mijn kleinzoon zit op voetbal. Dirk komt daar ook, met zijn zoons. Hij heeft over Cross Culture verteld. Gezelligheid en geloof, daar draait het hier om. Ja, geloof ook, maar dan niet te moeilijk.' Jean Francois schuift aan. 'Is jullie overbuurvrouw er vandaag niet? Moeten we niet weer's een afspraak met haar maken?' 'Dat bedoel ik', herpakt de vrouw. 'Naar mekaar omzien. Want er is veel eenzaamheid.' Hossein is in gesprek geraakt met een geregelde bezoeker, die getrouwd is met een moslim. 'Wat je ook zegt, ga niet zijn geloof aanvallen. Als je dat doet, zal hij het juist steviger omarmen. Vertel liever wat je ziet in Jezus, wat de Bijbel voor je betekent.'

Daniël

Judy, een tiptop geklede Keniaanse, heeft een Congolese gast meegenomen. 'Gewoon op straat aangesproken en uitgenodigd.' De man geniet zichtbaar. Misschien ook wel omdat een van de liederen in het Congolees wordt gezongen. Dirk de Bree, verzorgt vandaag de preek. We lezen het eerste hoofdstuk van Daniël en met behulp van de beamer geeft Dirk een korte introductie. Sousa, de stad op een van de landkaartjes, blijkt maar een uur rijden van de vroegere woonplaats van één van de aanwezigen. 'Wat heb ik nodig om in een vreemd land mijn geloof te behouden?' is het thema. 'Welke keuzes maakt Daniël? Hij besluit zich in te zetten voor Babel en God zegent hem. Intussen is hij ver van huis. Welke gewoonten en gebruiken miste hij? Wat mis jij, hier, in dit vreemde land?'

Vreemdeling

De vragen raken meteen aan het dagelijks leven van de aanwezigen. De één mist sociale contacten, de ander, een Pakistaanse, mist het Urdu, 'de taal waarmee ik met God praat'. Een derde zegt: 'Iedereen is hier zo druk. Ze rennen, maar waar naar toe?' Fred, grijs kroeshaar, krijgt het woord: 'Ik ben teleurgesteld. Honderd jaar geleden kwamen Nederlandse zendelin-

gen naar mijn land, Nieuw Guinea. Toen ik naar hier kwam, verwachtte ik in een christelijk land terecht te komen. Maar dat viel vies tegen. Door dagelijks het aangezicht van de Heer te zoeken, heb ik het volgehouden.'

Het vervolg van de preek plaatst het vreemdeling-zijn in breder perspectief. 'Als volgelingen van Jezus zijn we allemaal vreemdeling. Dat verbindt ons. We lijken meer op Daniël dan we denken.'

De toepassing is praktisch. Het gaat over onderlinge ontmoeting, over het belang van de kerkdienst, van gebed voor de stad. En over God die regeert, zelfs in tijden van ballingschap. 'I've decided to follow Jesus. No turning back', zingen de aanwezigen.

Na de voorbeden, waar ieder onderwerpen voor kan aandragen, is de dienst abrupt ten einde. Er is dit keer geen tijd voor nagesprek. In de gang wordt koffie geschonken. De bezoekers van de eerstvolgende kerkdienst staan al op de drempel. Voor ze de Hollandse winterkou instappen, geven de vertrekkers elkaar nog een warme omhelzing. 'Tot de volgende keer.'

Met open armen

Kom, als je honger hebt of dorst.
Hier kun je eten, deel met ons.
Kom met je tranen en je pijn.
Hier is het goed, hier mag je zijn.
Met open armen word je ontvangen.

Kom, als je moe bent van je vlucht.
Hier ben je veilig, hier is rust.
Kom, met je wanhoop en verdriet.
Hier mag je weer een toekomst zien.
Met open armen word je ontvangen.

Welkom in Gods huis.
Welkom in Gods huis.
Welkom in Gods huis.
Welkom, welkom thuis.

Kom met je leegte en je angst.
Hier word je liefdevol omarmd.
Kom maar, als niemand je verstaat.
Hier is een plek voor jouw verhaal.
Met open armen word je ontvangen.

(Tekst: Schrijversvoorgerechtigheid.nl)

Moeder-dochter

Vijf jaar geleden begon de Hervormde gemeente in Nieuwegein-Vreeswijk met multiculturele samenkomsten in 'De Voorhof'. Het kerkgebouw is in de jaren tachtig gebouwd, als tweede locatie, naast de Dorpskerk, twee kilometer verderop. Gemiddeld zijn er 40 tot 50 bezoekers, maar de kring waar contact mee wordt onderhouden is bijna twee keer zo groot. Sinds april dit jaar is 'Cross Culture Nieuwegein' officieel een Protestantse pioniersplek, ondersteund door Missionair Werk & Kerkgroei en de IZB.

Cross Culture Nieuwegein is verbonden met de moedergemeente, 'Hervormd Vreeswijk'. Het is in veel opzichten een echte moeder-dochterrelatie. 'Het schuurt soms en toch

zijn we zeer nauw met elkaar verbonden. Zonder Hervormd Vreeswijk zou Cross Culture Nieuwegein niet bestaan', zegt pionier Theo Vreugdenhil, die als ouderling van Hervormd Vreeswijk is vrijgesteld voor de multiculturele pioniersplek. 'De meeste CCN-medewerkers zijn actieve meelevende leden van de moedergemeente. In mijn beleving zijn we samen één gemeente, met verschillende verschijningsvormen en activiteiten: Cross Culture Nieuwegein, de brunch- en jeugddiensten, en de reguliere kerkdiensten in De Voorhof en de Dorpskerk. De verschillende vormen van kerk-zijn hebben elk hun waarde'. Het is niet een-kerk-in-een-kerk, maar één kerk waar mensen in alle verscheidenheid dezelfde God aanbidden.'

www.cross-culture-nieuwegein.nl

'Dankbaar voor elk lichtpuntje'

Theo Vreugdenhil is een man van het licht: een paar dagen per week is hij pionier van de multiculturele geloofsgemeenschap Cross Culture Nieuwegein; de andere dagen installeert hij als zzp'er zonnepanelen. 'Het pastorale werk is best intens, je hoort veel sores. Vluchtelingen van wie de families uiteengerukt zijn, alcohol- en drugsgebruik, relatieproblematiek, schulden, spanningen en ruzies met burens... Soms ben ik wel even toe aan 'een dag met de ladder'. De afwisseling bevalt me.'

Hij is afkomstig uit een zendingsfamilie; zijn vader werkte jaren als zendingspredikant op Papua. 'Als kind zag ik regelmatig de 16 mm films van doopplechtigheden waarbij mijn vader een heel dorp doopte. Dat vond ik prachtig. Toen ik zelf op 18-jarige leeftijd tot geloof kwam, volgde ik in Delft een opleiding luchtvaarttechniek. Ik heb me toen bezonnen op de vraag hoe ik God met mijn leven, mijn gaven en talenten zou kunnen dienen en ben begonnen aan de opleiding Godsdienst Pastoraal Werk.' In het laatste jaar van zijn opleiding liep hij stage in Nieuwegein, o.a. bij het interculturele pionierswerk. Na zijn afstude-

ren werkte hij met zijn vrouw Wiljanne in Papua. Terug in Nederland kreeg hij verschillende banen aangeboden, maar hij koos bewust voor Nieuwegein. 'Ik voel me hier geroepen. De nood is me op het hart gelegd. Eerlijk gezegd had ik nooit gedacht hier nog eens te werken.'

Verschillen

Ongeveer een op de vier inwoners van Nieuwegein heeft een migratie-achtergrond. Het verloop in de stad is hoog. 'Cross Culture Nieuwegein is uit de nood geboren. We ontmoetten in de wijken migranten, vaak met een christelijke achtergrond,

Eén van de zwaarste opgaven in het pionierswerk is het onder ogen zien van de gebrokenheid in de levens van mensen

die geen aansluiting vonden bij een bestaande gemeente. We wilden hen een geestelijk onderdak bieden. Daarnaast is het ook altijd een gastvrije plek geweest voor zoekers en belangstellenden voor wie de drempel naar de reguliere kerkdiensten veel te hoog is. Bezoekers aan de diensten komen uit beide doelgroepen.' Dat maakt het publiek nogal divers. 'Over omgaan met verschillen gesproken: de ene bezoeker komt uit de Syrisch-Orthodoxe traditie, een ander uit een Angolese Pinksterkerk – om maar even een paar uitersten te noemen. Het gaat erom dat we bij Cross Culture samen een geloofs-gemeenschap vormen waarin iedereen anders is en we toch samen één zijn.'

Uitzichtloos

Eén van de zwaarste opgaven in het pionierswerk is het onder ogen zien van de gebrokenheid in de levens van mensen, vertelt Theo. 'Er zijn mensen die door de vlucht uit hun moederland zo getraumatiseerd zijn dat ze hun leven hier

nauwelijks meer op het goede spoor krijgen. Wekelijks spreek ik met een man die ooit hoopte priester te worden; hij studeerde nota bene 'public health'. Nu ligt zijn leven in puin, hij is alcoholverslaafd. Drie keer per week komt hij bij ons thuis; dan eet hij mee, of haalt een tasje met eten; of hij komt een nachtje slapen of even douchen. We bidden onze knieën kapot en er komt geen verandering.... Zulke uitzichtloze situaties zijn er meer. Dan ben je dankbaar met ieder lichtpuntje, ieder teken van hoop, van het Koninkrijk. Bijvoorbeeld als we op woensdagavond met zeven mannen uit vier culturen samen bijbellezen. Dat zijn boeiende gesprekken! We leren veel van elkaar. Zo'n avond sluiten we altijd af met een gebedsronde. In vier verschillende talen wordt er dan voor elkaar en de mensen om ons heen gebeden. Bijzonder. Vooral als je bedenkt dat deze mensen in hun eigen land letterlijk huis en haard hebben moeten verlaten vanwege hun geloof in Jezus. De vervolgte kerk is bij ons in de stad beland. En wij hebben hen hard nodig, om erachter te komen waar het werkelijk om gaat.'

Zaadjes

De komst van Cross Culture Nieuwegein is ook van betekenis voor de moedergemeente. 'De contacten in de wijk hebben bij kerkleden de ogen geopend voor de nood in de wereld – de vluchtelingen die hier onderdak zoeken – en dichtbij, soms maar een paar huizen verderop. Het heeft een groep vrijwilligers op de been gebracht, die hun geloof omzetten in daden.'

De toekomst van de pioniersplek ligt niet in de eerste plaats in een groei in aantallen. 'Ik hoop dat we voor veel mensen met een migrantenachtergrond een nieuwe familie mogen zijn, dat we aantrekkingskracht hebben voor mensen die God nog niet kennen en die geen relatie hebben met Jezus Christus. Het verloop in dit deel van de stad is erg groot. Als we in 2019 met eenzelfde aantal bijeenkomen, kan het zomaar zijn dat veel zaadjes die we hebben geplant, zijn uitgewaaierd naar andere plaatsen in Nederland. Het gaat niet om onze club, het is God werk.'

COLOFON

Dit artikel is een bijdrage uit 'Tijding', het ledenblad van de IZB. Vraag een gratis proefnummer aan via info@izb.nl